

Çocuk edebiyatı çocuk işi mi?

Geçen haftanın kültür sanat gündemini İngiliz yazar Martin Amis'in verdiği röportaj işgal etti. "Çocuk kitabı yazmayı düşünüp düşünmediğim soruluyor. Bir gün beynimde ciddi bir hasar meydana gelirse, başlayabilirim. Ama şimdi, beni yazabileceğimden daha aşağı bir seviyede yazmaya zorlayacak hiç kimse için bir şey yazmam" diyordu.

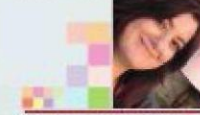
Martin Amis'in sözleri sadece çocuk kitabı yazarlarını değil, tüm yetişkinleri kızdırdı. Zira son yıllarda, normalde yetişkinler için yazan edebiyatçılar çocuklar için de yazmaya başladı. 13 kitaplık Talihiz Serüvenler Dizisi'nin yazarı Lemony Snicket çocuk edebiyatı açısından bulunduğumuz dönemi 60'ların rock'n roll çağına benzetiyor.

İşte akla gelen bazı örnekler: Pulitzer ödüllü Michael Chabon, entelektüel korku romanları yazarı Clive Barker, Latin Amerika'nın kraliçesi Isabel Allende, Ian McEwan, Salman Rushdie, Umberto Eco hatta Madonna... Bu durumun yeni bir şey olmadığını vurgulayan Chabon, "Çocuklar için kitap yazmayan büyük yazar yok. Mesela C.S. Lewis, J.R.R. Tolkien, Roald Dahl, Mark Twain, Rudyard Kipling, Lev Tolstoy, Anton Çehov" diyor. Tartışmanın harareti dünya basınında sürerken "Çocuk kitabı yazmak çocuk işi mi?" sorusunu bizim yazarlarımıza sorduk...

Martin Amis

Geçen hafta verdiği röportajda çocuk edebiyatının daha aşağı bir tür olduğunu söyleyerek kültür sanat gündemini alt üst eden Martin Amis'e Türk yazarlardan yanıt geldi...

Gülenay BÖREKÇİ

gborekci@htgazete.com.tr
0212 313 67 11

Amis'in söyledikleri gayet anlaşılır

Mine Soysal, çocuklara ve gençlere seslenen *Günışığı Kitaplığı*'nin yayın yönetmeni. Yazar olarak da, *Odada Yalnız*, *Eyvah Kitap*, *İstanbul Masalı* gibi kitapları var.

"Çocuklar için yazmak, yazarın elini kolunu bağlayan pek çok görünmez ölçütle kısıvrak sarmalanmak demektir. Çok kolay görünür; ancak çocukların gereksinimlerine seslenen gerçek bir edebiyat metni kaleme almak son derece ağır iştir. Soluksuz bırakabilir yazar. Amis'in 'özgürlüklerinin kısıtlanması' olarak gördüğü bu 'eziyetin' farkına varması, kendine bunu 'reva görmemesi', her ne kadar haksızca söylenmiş gibi tınlasa da, bence gayet anlaşılır bir durum..."

Hem zor hem de çok keyifli

Müge İplikçi'nin son iki kitabı *Yalancı Şahit* ve *Uçan Salı* çocuklara sesleniyor.

"Çocuk kitabı yazmayı denediğime çok memnunum. Yoksa bu işin ne kadar zor ve aynı zamanda ne kadar keyifli olduğunu başka türlü asla anlayamazdım."

Çocuklar için yazmak insanı özgürleştirir

Behçet Çelik son olarak, *Sınıfın Yenisi* adlı ilk gençlik romanıyla okur karşısına çıktı.

"Anlaşılan Martin Amis çocukları yetişkinlerden aşağı seviyede görüyor. Çocuklar ve gençler için kitap yazmaya kalkışmak, onların dünyalarını, bilinç seviyelerini kavramayı, hatırlamayı gerektirir, bu çaba da bizi aşağıya çekmez, aksine yükseltir. Çocukların ve gençlerin sevecek okuyacakları bir metin kaleme almaya çalışmak kendi bilincimize, kendi seviyemize bir meydan okuma olarak değerlendirilebilir. Çocuk zihni çoğu zaman yetişkinlerinkinden daha özgürdür. Bu sebeple, çocuklar için yazmayı denemek yazarı özgürleştirir bile."

Çocukları değil kendini ciddiye alıyor

Nazlı Eray'ın *Sihirli Saray*, *Naz ve Büyülü Bahçe*, *Köşkteki Vampir*, *Frej Apartmanı'nın Esrarı* gibi çocuk kitapları da var.

"Sanırım Martin Amis çok sıkıcı bir beyefendi. Çocuk tarafı kalmamış. Karşılıklı konuşma fırsatı bulsak, ona kendini fazla ciddiye aldığını söyledim. Çocuk kitabı yazmak, zordur, başka bir gözle görebilme

becerisi ve sonsuz hayal gücü gerektirir. Dünyayı başka kavramlar, başka kelimeler, başka bir ruhla anlatabilmek için iyi bir yazar, berrak bir zihin ve kıvrak bir kalem olmalısınız. Her iki türde de ürünler verdiğim için birinin ötekinden aşağı olmadığını kesinlikle biliyorum."